

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 350 lej, félévre 180 lej, negyedévre 90 lej, havonta 30 lej, egy hétre 7 lej

Első évfolyam — 12. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1932. június 29

Pénzügyi szakértők

Jönnek az országba. A Jorga-Argetoianu kormány az országba hívta Ristet, a francia szakértőt, hogy vizsgálja meg az ország pénzügyi helyzetét és költségvetését. Rist meg is vizsgálta, el is készítette ismert jelentését, de azt nem igen kívánták az ablakba tenni. A jelenlegi kormány egyenesen demarstot intézett a Népszövetséghez, hogy küldjön ki szakértőket, akik felülvizsgálják még Ristet is. Hogy az új szakértők mit fognak hivatalosan megállapítani, azt még nem tudjuk, de egyet látunk, hogy tanácsokkal, szép tanácsokkal tudnak szolgálni. Ők is szigorú rendet fognak követelni a pénzügyek kezelésében; takarékoskást és olyan költségvetést, amely legalis alapon az állam pénzének meghecsülését írja elő. Egyáltalán nem kételkedünk abban, hogy az új szakértők legalább valamivel realisabban és esetleg érdekesebben is fognak nyújtani. Szerintünk egyetlen cél kell a kormány urai előtt lebegjen, könnyíteni a terheken és becsülettel örködni az állam kincsét. Akkor kedvezőbb idők is várhatunk. Eddig a saját zsebünkben fulladtunk, de ez a zsebr már fogyatékán van. Külföldi kölcsön nélkül az államháztartás és a gazdasági vérkeringés mérlege teljesen felbillen. Kormányainknak, úgy látszik, eddig az volt a céljuk, hogy csak prédáljanak s ezt el is érték. Hiányzott belőlük a takarékoskás szelleme. Hónapokig nem fizették a hivatlanokat, a nyugdíjasokat, az állam szállítóit s legelőször kötelezettségeiknek sem tettek eleget, míg arra volt pénz, hogy tucatszámra tartanak hasznavehetetlen államtitkárokat és automobiloikat csak azért, hogy személyes kívánságaikat kielégítsék. De ne szaporítsuk a szót. Elég ebből ennyi is. Ha a külföld meggyőződik arról, hogy az anomáliák megszűnnek s a kormányok nem bocsátkoznak bele semmiféle kalandokba, egészen bizonyos, hogy akkor bármelyik külföldi állam szívesen nyújt segítséget. Tehát, nem elég, ha a külföldi szakértők megjönnek, s nem elég még akkor sem, ha azokat a Népszövetség küldte is, hanem legyen őszinte a kormány és minden akadályokat legyőzve, feláldozva személyes vagy nem személyes érdekeit, valósítsa is meg a szakértők útjait és tanácsait s akkor talán rendbe jön a miszénánk is.

A király és a nemzeti-parasztpárt tüntetése

BUCURESTI. Arra vonatkozólag, hogy a király a nemzeti-parasztpárt bukaresti tüntető felvonulását a királyi palota erkélyéről végignézte, az ellenzéki sajtó a leghevesebb támadást intézte a jelenlegi kormány ellen, sőt Trancu-Jasi volt miniszter egy ellenzéki lapban az eset kapcsán a király személyével is bíráló hangon foglalkozott.

Egy, az udvarhoz közelálló személység erre vonatkozólag a következőket mondta:

— Annak a ténynek, hogy a király végignézte a nemzeti-parasztpárt tüntető felvonulását, az interpretálása nagyon különös. Én magam nem egyszer láttam, amikor Ferdinand király előtt az uralmon levő párt tüntetést rendezett.

Amíg a király bizalma egy kormány iránt fennáll, addig természetes, hogy ez a kormány hiveinek a demonstrációjával szemben sem közömbös. Az ellenkezője volna szokatlan, ha tudniillik egy ellenzéki párt tüntető felvonulását jelenne meg.

Az Adeverul az ellenzék és különösen az averescanusok műfelhaborodására a következőket jegyzi meg:

— Kormánykörök kijelentik, hogy az ellenzék izgatottsága teljesen alaptalan. Őfelsége a polgárok ezreinek éljenzését és lelkes tüntetést hallva, kötelességének érezte és az udvariasságnak is elég kívánt tenni, hogy megköszönje a nép spontán tüntetését.

A választási harcok mellett a gazdasági kérdések is előtérbe kerültek

BUCURESTI. Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy Auboin tárgyalásainak eredményeként az állam már igénybe vehet egy újabb milliárdot a CFR beruházási alapjából. Illetékes helyen nyert felvilágosítás alapján a hír ebben a formájában még korai. Tényleg folynak tárgyalások, mégpedig igen széleskörű alapon és nemcsak a CFR investációs alapjának igénybeviteléről, hanem a stabilizációs törvényben felsorolt összes külön alapokról, amelyek még nem lettek felhasználva. Elvben a megállapodás már létre is jött, de még szükséges, hogy a további tárgyalások során a részleteket is tisztázzák. A tárgyalások gyors menetben folynak és minden bizonnyal a közel jövőben eredményes befejezésre fognak vezetni.

Megbüntetik a hatalmukkal visszaélő tisztviselőket

BUCURESTI. A belügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint azokat a köztisztviselőket, akik a választási törvények vagy rendeletek ellenére járnak el, szigorú büntetésben részesülnek.

Az averescu párt manifesztuma

BUCURESTI. A néppárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen Averescu elnökölt. Megszerkesztették a párt választási manifesztumát, amely már ma meg is jelent.

Mi lesz a függőben maradt magyar párti listákkal

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az Országos Magyar Párt intéző-bizottsági döntése kapcsán megírtuk, hogy néhány erdélyi és bánáti város, illetve megye magyarpárti listáját a vidéki tagozatok helyi érdekeire való tekintettel nem állították össze véglegesen.

Mint a Magyar Párt vezetősége útján értesülünk, ezeket a függőben maradt jelöléseket most már az illető vidéki tagozatok a saját hatáskörükben fogják végérvényesen megállapítani s az intéző-bizottság felhatalmazása alapján a képviselők és szenátorok személyét kijelölni.

A függőben maradt városok, illetve megyék a Magyar Párt határozata szerint a következők: Kraszó, Szamos, Temes-Torontál, Torda-aranyos megyék teljesen, míg Arad, Besztercenaszód, Csik, Hunyad, Máramaros, Udvarhelymegye és Szatmár város részben maradtak függőben.

TRANCU JASIT NYILT LEVELEÉRT KIZÁRTÁK AZ ÖRMÉNY HITKÖZSÉGBŐL

BUCURESTI. Az Ordinea Noua értesülése szerint Trancu Jasit az Universulban közzétett levele miatt a bukaresti örmény hitközség kizárta kebeléből, hangsúlyozva, hogy az uralkodó személyével szemben nem megfelelő magatartást tanúsító személyek nem lehetnek tagjai az egyháznak.

CSAK AZOKTÓL FOGJÁK BEHAJTANI AZ ADÓT, AKIK FIZETNI TUDNAK

BUCURESTI. A pénzügyminiszter rendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, megállapítva, hogy számos panasz érkezett hozzá, hogy az adóbehajtók az adófizetőktől, illetőleg nem fizetőktől a létfenntartásra szükséges dolgokat, ruhájukat és mindenüket elveszik. A pénzügyminiszter figyelmeztet, hogy nem azoktól kell behajtani az adót, akik nem tudnak fizetni, hanem azoktól, akik tudnak. Ezekkel szemben kell mindent elkövetni, hogy az állammal szemben fennálló tartozásaikat kifizessék.

Esküdtszék elé került Jorga sajtópere

BUCURESTI. Jorga még miniszterelnök korában rágalmozási pert indított Tamaianu újságíró ellen, aki egy röpiratot adott ki róla. A törvényszék esküdtbíróság elé utalta az ügyet, ami ellen Jorga ügyvédjei felekeztek. A Semmitőszék tegnap legfelsőbb fokon elutasította a felebbezést és így a per esküdtszék elé kerül.

Szabad választás — általános verekedéssel

BUCURESTI. Tegnap este Ploestiben egy lupista kortesekkel telt teherautó állt egy vendéglő előtt. Egy nemzeti-parasztpárti kortes letépte az autón levő választási plakátot, mire általános verekedés támadt, aminek a rendőrség vetett véget.

Mironescu a 60 millió napi bevételtől reméli a válság megszüntetését

BUCURESTI. A kincstári napi bevétel jelenleg hatvan millió, úgy, hogy az inkasszóval sikerülni fog a nehézségeken átjutni.

A PÉNZÜGYMINISZTER LETILTOTTA A MAGÁNALALKALMAZOTTAK FIZETÉSÉT

BUCURESTI. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a részvénytársaságokhoz és a Banca Nationalához. A rendeletben felhívja a vállalatokat, hogy ne fizessék ezentúl egyetlen alkalmazottjuk fizetését, vagy bérét, vagy másnemű illetményeit, míg be nem bizonyítja, hogy megfizette úgy kereseti, mint globális adóját. Azok a részvénytársaságok, amelyek a rendelkezésnek nem tesznek eleget, felelősek lesznek tisztviselőik adójáért.

A pénzügyminiszter rendeletének az a magyarázata, hogy megállapítást nyert, hogy a részvénytársaságok alkalmazottjai legnagyobb részben hátrálékban vannak az adófizetéssel.

A MÁJUS ELŐTTI NYUGDÍJ-HÁTRÁLÉKOKAT KÉSŐBB RENDEZIK

BUCURESTI. Mironescu pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, egyben rámutatott arra, hogy azszánpótvokatórők a nyugdíjasokat tüntetésre és a közönség megzavarására bujtogatják és elrendelte a fél májusi és egész júniusi illetékek folyósítását. Az előző havi hátrálékok kifizetésére a pénzügyminiszter nem tesz ígéretet, mintahogy nem is tehet, mert négy milliárd lejt tesz ki a hátrálék. A hátrálékok különben is mindenkinél különböznek, éppen ezért egyelőre egy fix pontra kellett juttatni a kérdést és a folyó hónapokat rendszeresen fizetni. A hátrálékokra később kerül sor.

Tűz pusztította el a hannoweri operaházat

HANNOVER. Tegnap a kora délutáni órákban hatalmas lángnyelvek csaptak ki a városi operaházból. A járőrök azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely hatalmas apparátussal percek alatt megérkezett az operaházhoz. Ekkor a tűz már egyre hatalmasabb méreteket öltött. Lángba borultak az öltözők és a tetőzet. A tűzoltók arra szorítottak, hogy a környező épületeket megmentésük az elemek pusztításaitól. Ez sikerült is, de az operaházat csak részben sikerült megmenteni. A kárt eddig még nem tudták felbecsülni.

RÁDIÓ

SZERDA, JUNIUS 29.

BUCURESTI. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19:10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegyetem. 20:40: Énekhangverseny. 21: Csellóhangverseny. 21:30: Előadás. 21:40: Nadia Cepab zongorázik. 22:15: Alex Theodorescu hegedűhangversenye. 23: Jazz-zene.

BUDAPEST. 11: Hírek. 13:15: Görög-katolikus istentisztelet. Utána hírek, majd Berend szalonzenekar. 16: Gramofon. 17:30: Ifjúsági előadás. 18: Magyar népdalok. 20: Bodán Margit magyar népdalokat énekel. 21: Előadás. 21:30: Az operett fejlődése. 23: Mándits-szalonzenekar. Utána Sovánka Nándor cigányzenekara.

BÉCS. 12:50: Szimfonikus hangverseny. 14:40: Manon, Massenet operája gramofonon. 17:45: Haydn-vonósnégyesek. 19:15: Táncczene. 23:05: Maria Olcese szka dalokat énekel.

Elmult a polgárháboru veszélye Németország felett

BERLIN. Hindenburg elnök levelet intézett a bajor kormányhoz, amelyben felel a müncheni kormány demarsára. A levél tartalma nem került teljes egészében nyilvánosságra, de sikerült a bajor kormány és a birodalom között fennálló nehézségeket elsimitania. Berlinben tegnap minisztertanács volt. A minisztertanács elhatározta, hogy a birodalmi rendőrségnek mindenütt joga van megakadályozni bármilyen természetű kilengéseket. Politikai egyenruha viselésre nézve pedig megengedi, hogy minden állam a saját körén belül határozhasson. A bajor kormány megnyugdott az újabb törvénytervezetben és így minden valószínűség szerint a nézeteltérések rövid időn belül el fognak simulni.

Berlint újabb támadás veszélye fenyegeti

BERLIN. A tegnapi nap folyamán Berlinben még az a hír terjedt el, hogy Hitler rohamcsapatai Goebbs vezetése alatt meg fogják támadni Berlin uccait. Greszinszky a berlini rendőrség parancsnoka azonban a közvélemény megnyugtatóására kijelentette, hogy abban a pillanatban, amikor Goebbs csapatai rohamot próbálnak, a köztársaság egész rendőrségét mozgósítja és a szó szoros értelmében megsemmisíti Hitler rendezavaró csapatait. A nap minden veszély nélkül mult el.

Hitler tárgyal Vilmos excsászárral

BERLIN. A nemzeti szocialisták vezére, Hitler és Epp tábornok Hollandiában vannak. Itt tárgyalást folytatnak Vilmos excsászárral, akit ismét Németország trónjára akarnak ültetni. Vilmos hajlandó a koronát elfogadni, de csak úgy, ha az összes német pártoktól meghívást kap.

Franciaország hajlandó a dunai államok összehozására

LAUSANNE. Franciaország feltétlen híve annak a tervnek, mely szerint Közép-Európa országai egyesülnének gazdasági és kereskedelmi életük fellendítése érdekében. Legelső sorban természetesen Ausztriának van szüksége segítségre, mert ha Ausztria rövid időn belül nem tud lábbaállni, akkor a közép-európai gazdasági összefogás önmagától megsemmisül s ennek következtében súlyos nehézségek fenyegetnének egész Európát. Franciaország kész Ausztriának pénzügyi segítséget nyújtani, de csak abban az esetben, ha a közép-európai összefogás tényleg

megvalósul a Népszövetség kezessége mellett. Tehát a nagyhatalmaknak el kell fogadniuk azt a francia tervezetet, mely szerint a közép-európai csoportosulásban: Ausztria, Magyarország, Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia venni részt. Ezek az országok preferenciális vám alapján kell, hogy egymással összeköttetésbe álljanak. Franciaország hangsúlyozza, hogy nem kell ezen országokkal külön-külön tárgyalni, hanem meg kell állapítani Közép-Európában egy tartós gazdasági rendet, mely biztosítja a dunai államok együttműködését is.

Botrányos helyzetbe jutott gróf Károlyi magyar miniszterelnök aradi bankja

Barabás Béla hevesen támadta a bank vezetését

ARAD. A „Csanádi Bank”, mely egyik legerősebb pénzintézete volt Erdélynek, egy idő óta nagyon kritikus helyzetbe jutott. A bank elnöke, a legutóbbi évekig maga gróf Károlyi Gyula jelenlegi magyar miniszterelnök volt, most pedig Purgly megyei nagybirtokos, aki sógora Horthy kormányzónak. A „Csanádi Bank”-nak negyven éves multja van és főleg a mágnásoknak bankja volt.

E banknak a háborúig az a szerepe volt, hogy segítse a magyar telepéseket. Alaptőkéje husz millió volt és olyan híre tett szert, hogy az utóbbi időben kétszáz millió lej betétet is kezelt. 1930-tól kezdve a bank helyzete megváltozott s a betétesek rendre kivonták tőkéiket. Folyó év június 23-án a bank vezetősége közgyűlést hívott össze, melyen Issekutz igazgató a banknak válságos helyzetét a konverziós törvényre hárította. Beszéde végzetével megerősítette, hogy a bank tőkéje 28 millió lej és tekintettel arra, hogy a konverziós törvényt rövid időn belül revidálni fogják, nem kell elveszteni a reménységet.

Issekutz beszéde után Barabás Béla, a Magyar Párt tagozati elnöke, mint betétes kért szót magának. Beszédében rámutatott arra, hogy Issekutz adatai teljesen hamisak, mert az alaptőke nem is

28, hanem csak 20 millió lej, egyéb ként pedig több adat nem fedti a valóságot. A fáradhatatlan öreg harcos kérte, hogy vizsgálják felül a bank vezetőségének számításait és kutassák ki, hogy honnan jutott csupán a hivatalnokok fizetésére évi öt millió lej. Amidőn az elnök szükségesnek nyilvánította ezt az összeget, Barabás Béla erre őszintén megmondta a véleményét, hogy ez a nagy fizetés csak azoknak jut ki, akik közeli hozzátartozói a bank körül csoportosult arisztokrata körnek vagy az ő protezsztáltaiknak. Szerinte ez az egyik oka annak, hogy a betétesek nem tudnak a pénzükhöz hozzájutni. Barabás Béla, aki mindig a magyar érdekek védője volt és az ma is, nem kapott feleletet a gyűléstől, ellenben az Issekutz előterjesztését szavazattöbbséggel el fogadták, amire Barabás Béla kérte a betéteseket, hogy küldjenek ki egy bizottságot, amely aprólékosan vizsgálja felül a bank ügyeit.

Újabb kommunista letartóztatások

KISENEV. A kiseneyi rendőrség a tegnapi nap folyamán egy nyomdát fedezett fel, amelyben kommunista kiáltványok és röpiratok készültek. A rendőrség az anyagot lefoglalta és az ottlévő harminc embert azonnal letartóztatta.

Villany-, házteléfono-, csengő- és vízvezeték-szerelési munkákat tökéletesen, jól és olcsón végez

Nádler,

Strada Avram Iancu
(Petőfi-u.) 17. szám

Közgazdaság

JAVULT A TERMÉS ERDÉLYBEN

BUCURESTI. A földművelésügyi minisztérium az erdélyi megyékről a következő termésjelentést adta ki: Délen: Brassó, Fogaras, Szeben, Csik, Udvarhely, Háromszék, Nagy- és Kisküküllő és Maros megyékben úgy az őszi, mint a tavaszi vetések igen jók és nagyon javultak a sűrű esők következtében. A tavaszi gabona nagyon szépen fejlődik és mindenütt elég nedvet kapott. A tengeri, bab és cékla is jónak ígérkezik. Több helyen már a második kapálásnál tartanak. Június 16-tól 23-ig kiadós eső esett mindenütt és ennek hatása alatt a szőlő, gyümölcs-termés is kedvező eredményekkel kecsegtett. Jégeső csak Szeben és Balázsfalva kisebb részén okozott károkat. A széna Maros, Csik és Udvarhely megyékben az esőtől némi kárt szenvedett.

Baj van a devizák körül. A galaci importőrök kérésére az ottani kereskedelmi és iparkamara feliratot intézett a Banca Nationalához, amelyben rámutat arra, hogy az importőrök számára igen sok esetben nagyon későn, az esedékességek lejártá után utalják ki a szükséges devizákat, vagy nincsenek, vagy más a baj, végeredményben a kereskedelem károsodik emiatt. A kamara energikus rendelkezéseket kér a helyzet sürgős orvoslása végett.

A külföldi szakértőktől függ Románia népszövetségi támogatása

BUCURESTI. Mint már közöltük, vasárnap érkeznek Bukarestbe Avenol népszövetségi szakértő és Launai francia szakértő. Avenol hosszabb franciaországi működése után először a Népszövetség pénzügyi szakosztályának lett az elnöke, azután pedig a Népszövetség főtitkára. Launai a Népszövetség gazdasági szakosztályának egyik legkitűnőbb egyénisége és jelenleg a vezetője.

A szakértők a pénzügyminisztériumtól és ipar és kereskedelemügyi minisztériumtól fogják az adatokat kérni és kapni és

az ő munkájuk fogja megállapítani azt, hogy Románia számíthat-e a Népszövetség pénzügyi támogatására.

Nagyon könnyen lehetséges, hogy a pénzügyi apparátusok átszervezése a külföldi támogatást feleslegessé teszi, viszont a dunai államok akciója Romániára feltétlen ki fog hatni.

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Junius 29 szerda. Róm. kath.
Péter és Pál. Görög. Péter
és Pál. Prot. Péter és Pál. Izr. 25. Szivan.

Jóreggelt!

Falusi események. A nagy és kis pártok mázsaszámra árasztották el a falvakat választási röpirataikkal. A falusiak örülnek: van mibe pakolni a szalonájukat.

Jorga politikája:
— Az ellenségeimnek nem vagyok hajlandó kormányzati tetteimről beszámolni. A barátaim pedig nem kérnek tőlem számadást.

Egy fővárosban az ártatlan hajadonok részére éretydíjat tűztek ki. Vajjon kiknek fogják ezt a díjat kiadni?

Ó, mért oly későn? ... A CFR most már a III. osztályú utasoknak is megengedi, hogy az étkezőkocsiban ehessenek. Jó vécc! Most, amikor még egy adag zöldhagymára vagy retekre sem telik ...

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézet időjárás jelentése szerint lassu melegedés s a szél gyengülése várható.

Inspekción győgszertárak. Dr. Kohn Főter, Somlea Ferenc József-ut, Dr. Cseresznyés Kossuth Lajos-uten.

Liliom-ünnepély a róm. kath. főgimnáziumban. A nyári szezon egyik legsikerültebb multságának igérkezik az a szép virág-ünnepély, amelyet július hó 10-én (vasárnap) rendez a Kolozsvári Katolikus Kör az összes helyi katolikus alakulatok szíves közreműködésével a róm. kath. főgimnázium helyiségeiben. Az ünnepélyen a sok sátor és szórakoztató játékokon kívül a rendező-bizottság gondoskodott arról, hogy Kolozsvár társadalma ezen a találkozón kellemes meglepetésben részesüljön és ott mindenki jól érezze magát. Eppen ezért a közönség figyelmét már most felhívjuk ezen jótékony célt szolgáló virág-ünnepélyen való részvételre, mert minden egyes résztvevő egy szegény árva inasgyermek téli meleg ruhával való ellátását teszi lehetővé. Az ünnepély részletes műsorát a rendező-bizottság később közli.

Gázol a szódásszekér. Fülöp József 36 éves Magyar-ucca 171. szám alatti lakost tegnap délután a Görögtemplom-ucca egyik kanyarulatánál a saját szódásszekere gázolta el. Eppen a kanyarnál csapott lovai közé a szerencsétlen ember, mire azok roppant erővel úgy megrándították a szekeret, hogy Fülöp József a lovak közé esett. A megtorpant állatok néhány rugással véreessé sebeztek gazdájukat. A színhelyen rövidesen hatalmas tömeg verődött össze és a mentőket is értesítették a bal-esetről. A szolgálatos mentőorvos kötözte be Fülöp József sebeit.

Elhalasztották a bánffy-hunyadi terrorbanditák tárgyalását. A törvényszék III-ik szekciója a bánffy-hunyadi terrorbanditák ügyében, amelyben tegnap délutánra volt kitűzve a tárgyalás, a tanúk meg nem jelenése miatt bizonytalan időre elhalasztotta.

Megalakult a kereskedők és iparosok önálló partja

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mint már tegnap jelentette a „Jóestét”, országsszerte nagy mozgalom indult meg a kereskedők és iparosok körében, hogy a közelgő képviselő választásokon külön listával vegyenek részt s olyan jelölteket állítsanak, akik érdekeiket minden pártpolitikától mentesen és kizárólag gazdasági követelményeik szemeltartásával képviseljék. Ebben az ügyben megkerestük az iparoság vezetőit is, akik közül Moldován Antal ipartestületi elnök közölte velünk, hogy

az iparosságnak ez a mozgalma nagy érdeklődésnek örvendő és a jelek szerint sikerülni fog legalább 5-6 mandátumot szerezniük.

Nagy apparátussal készítik elő a községi választásokat is, amelytől szintén szép eredményeket várnak.

A kolozsvári Ipartestület vezetősége különben éppen tegnap este tartotta meg a jelölőgyűlést, melynek eredménye a következő:

Kolozsvár: I. Anton Moldován. II. Réthi Károly. III. Blaga Romulus. IV. Markó Vilmos. V. Hegedüs Gyula. VI. Luca Biris.

A vidéket illetően egyelőre csak a listavezetők személye felett döntöttek. Szamos megye: Deák Augustin, Torda: Ghili György, Alsófehérmegye: Bratovean Petre, Maros megye: Eugen L. Bordan.

A székely megyéket illetően még nem döntött a végrehajtó bizottság.

Rendületlenül kitart példátlanul
olcsó áraival
CZINK
festő és vegytisztítógyára.

Összefogdosták az engedély nélküli perceseket. Tegnap délután a kolozsvári rendőrség razziát tartott a Sétatérén az ott engedély nélkül áruló percesek között. Hamarosan igen sokan kerültek a hatóság kezére, amennyiben nem volt engedélyük a Sétatér területén való árulásra. A jogosan árulók kacagva nézték a menetet, míg a feljelentett konkurensok szitkozódva követték a hatóság csend és rend őreit.

A svéd inspektorok vacsorájának epilógusa a bíróság előtt. Érdekes pert tárgyalt tegnap a tábla Zaharia tanácsa. A vádlott Bánffy Mihály gyufagyári tisztviselő volt. A múlt év őszén svéd inspektorok jöttek ellenőrizni a gyufagyár működését. Este az inspektorok Bánffy kalauzálása mellett betértek az egyik étterembe, ahol a tulajdonos mindjárt sietett átnyújtani az étlapot. Bánffy azonban visszautasította azzal az indoklással: „ez az ur svéd; nem tud ez sem magyarul, sem oláhul.” A jelenetnek több tanúja volt és eredményképpen az oláh szóért Bánffy a törvényszék elé került nemzetgyalázás és igazgatás vádjá alatt. A törvényszék Bánffyt bűnösnek mondotta ki és nyolc napi elzárásra és kétezer lej pénzbüntetésre ítélte. A vádlott felebbezett. A második fórum tegnapi tárgyalásán dr. Giurgiu védőbeszédében történelmi érvekkel alátámasztva kifejtette, hogy az „oláh” szó Nagyromániában a nemzeti önértéket nagymértékben sérti, de a történelem tanúsága szerint a románok régebben magukat hivatalosan is „valahus”-nak írták. Ha akkor nem volt bűn, akkor ma sem lehet az s a büntetőtörvényekben sincs rá paragrafus. Heves vita után a tábla megsemmisítette az elsőfokú bíróság ítéletét és Bánffyt a vád alól felmentette.

Julius másodikán kerül aláírásra a nyomdászok kollektív szerződése. A nyomdászok kollektív szerződését szombaton, július 2-án fogják aláírni a munkaadók és munkások megbízottai.

Victor Eftimiu kapta az irodalmi nagydíjat. A nemzeti irodalmi nagydíjat, amelynek összege 100 ezer lej, Victor Eftimiunak ítelték oda ebben az évben.

Rózsá-ünnepély. A KKASE július 3-án a róm. kath. gimnáziumban rendezte meg délután 4 órai kezdettel „Rózsá-ünnepélyt.” Az ünnepély előkészítése lázasan folyik és olyan hatalmas és változatos műsorral fog szolgálni, hogy ezzel a KKASE saját magát fogja fölülmelni. Műsoron szerepel a KKASE sportmutatóvanyain kívül mindenféle komoly és mulattató attrakció.

A repülőbéllyegek használatának kiterjesztése. Nemrégiben a parlament kiegészítő törvény szakaszt szavazott meg a repülőbéllyegek használatáról. A törvény szakasz a repülőbéllyegek használatát kiterjeszti a különböző luxus-cikkekre is. A rendelet kötelezővé teszi a repülőbéllyegek használatát pipercikkekre és illatszerekre. Az ilyen cikkek után, ha azok belföldi gyártmányok, ötven lej eladási árig 1 lej, ötvenből 200 lejig 2 lej, 200 lejen felül 5 lej a repülőbéllyeg. Külföldi gyártmányokra a repülőbéllyegek értékének kétszerese alkalmazandó. A sorsjegyekre szintén repülőbéllyeget kell ragasztani. Nyolcad sorsjegyre egy lejt, negyedre két lejt, fél sorsjegyre négy lejt és egész sorsjegyre tíz lejt. Nyilvános helyeken használt kártyacsomag béllyegilletéke 20 lej. Az új törvény szakasz előírja, hogy csak azokra az okmányokra kell repülőbéllyeget ragasztani, amelyekre az okmánybéllyeg is kötelező.

Kik a Népszövetség romániai szakértői? A lapok részletesen foglalkoznak Avenol és Lovday népszövetségi szakértők személyével. Avenol hosszú ideig a francia pénzügyi közigazgatásnál működött, azután Londonban volt Franciaország pénzügyi delegátusa, majd 1923-ban a Népszövetség pénzügyi bizottságának lett az elnöke, később pedig a Népszövetség főtitkára. Avenol 1925-ben már járt Romániában, de akkor nem pénzügyi megbízatással, hanem az itteni általános helyzet megvizsgálása végett. Lovday a Népszövetség gazdasági szekciójának egyik legkiválóbb egyénisége, akinek szakértelme általánosan elismert. A szakértők egyébként teljesen függetlenül fogják munkájukat végezni a Rist-jelentéstől.

Vasvillával verte le ellentelét egy legelőjét féltő parasztagazda

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári törvényszék harmadik szekciója, a Dunca-tanács előtt Szilágyi József kissármási illetőségű parasztagazda ült a vádlottak padján. Szilágyi régóta ellenségeskedésben állott Trombitás Sándor kissármási gazdával. Az ellenséges viszony oka egy darab legelő, mely valóban a Trombitás tulajdonát képezte, de Szilágyi is jogot formált hozzá. Egy alkalommal Szilágyi megint kötödni óhajtott és juhait behajtotta a vitatott legelőre. Trombitás látva legelőjén az idegen juhokat, vette a pásztorbotját és kihajította őket. Erre előkezdte a háttérből Szilágyi gazda is, kezében vasvillával és tajtékkozva a dühtől ellenfelének rohant és a villával teljes erejéből fejbe vágta Trombitást. Azután a közbelépni akaró Trombitás fiát ütötte le, végül pedig Trombitás feleségének, aki

harcias módon ki akarta esavarni a vasvillát a megdühödött ember kezéből, oldalába döfte kését.

A csatatéren három vérébefagyott ember feküdt. A csendőrség Szilágyit letartóztatta.

A törvényszék ma tárgyalta az ügyet. A tulajdonjog Trombitás javára való megállapítás után Szilágyi gazdát súlyos testisértésekért hat hónapi elzárásra ítélte. Az elítélt gazda még ezután is azt hajtogatta: Hiába, a legelő az enyém — és felebbezett az ítélet miatt.

Választási visszavonással vádolt bíró

CLUJ-KOLOZSVÁR. Căpuneanu esperes a legutóbbi választások alkalmával azzal vádolta meg Vioreanu törvényszéki bírót, aki az egyik választói kerület vezetője volt, hogy mulasztást követett el, mert a szavazás napján az ebédszünet alatt felügyelet nélkül hagyta a szavazó-helyiségeket. Căpuneanu az esetről jelentést tett az igazságügyminiszternek, a vizsgálat azonban Vioreanu törvényszéki bírót tisztázta a vád alól, mire ő viszontvádat emelt hamis vád miatt Căpuneanu ellen. A törvényszék egy ízben már felmentette Căpuneanul, azonban a törvényszéki bíró megfelebbezte az ítéletet. Így került az ügy a táblához. A tegnapi tárgyaláson mindkét fél újabb tanukat jelentett be, ezért a tárgyalást elhalasztották.

Mondja meg
mindenkinek: a

„Cristal”

gallériái a legfényesebbek és legszebbek!

SPORT

ROMÁNIA LABDARUGÓ CSA-PATA MEGNYERTE MÁSODIK MÉRKŐZÉSÉT BELGRÁDBAN

BELGRÁD. A Balkán-kupáért folyó küzdelmek során, kedden Románia labdarugói mérköztek a görög válogatottakkal. A román csapat ezuttal hirnevéhez méltóan szerepelt és szép küzdelem után Ciolac, Schwartz és Dobay II. góljaival 3:0 (1:0) arányban győzelmeskedett a görögök felett.

MA JÁTSZIK A CRISANA AZ UNIVERSITATEA ELLEN

Ma délután fél 8 órai kezdettel igen érdekes mérkőzésben lesz része a kolozsvári sportkedvelő közönségnek. A nagyváradi Crisana kerül ismét szembe az Universitatea komplett együttesével. A Crisana, mely az országos bajnokságok során az Universitateaat kiverte a további küzdelmekből, igen jó futballt játszik. A mérkőzés iránt városszerte nagy az érdeklődés.

MA INDULNAK A MAGYAR MODERN PENTATLONISTÁK AZ OLIMPIÁSZRA

A magyar modern pentatlonisták tegnap este az OTT tanácstermében letették az olimpiai esküt. Az atléták ma indulnak Budapestről az olimpiászra. Prágában találkozni fognak a magyar uszókka, akikkel együtt hajóznak át Amerikába.

Spakov a világbajnokság felé. Spakov, a világhírű román ökölvívó Amerikába hajózott, ahol első ellenfele Rosenblum, a középsúlyú világbajnokság egyik volt bajnoka lesz. Ha sikerül ellenfelét legyőznie, úgy megnyílik előtte az út a világbajnokság felé.

Hol szavaz Kolozsvár?

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári törvényszék a választópolgárok tájékoztatására összeállította a kolozsvári és kolozsmegyei választási szekciókat.

Kolozsváron a képviselőválasztásokon nyolc szekció lesz, amelyeknek központja: I. kerület: Honvéduccai elemi iskola; II. kerület: Városháza; III. kerület: Főter, Iparos egylet; IV. kerület: A. Iancu-uccai elemi iskola; V. kerület: Eperjes-uccai tanítóképző; VI. kerület: Reg. Ferdinand-uti Gheorghe Baritiu gimnázium internátusa; VII. kerület: Malom-uccai Gheorghe Baritiu gimnázium; VIII. kerület: Vármegyeháza. Azoknak a kolozsvári uccáknak választói, melyek kimaradtak volna a kifüggesztett listákból, valamennyien a Városházán szavaznak.

Szenátori választásokon Kolozsvárt négy kerületre osztották: I. kerület: Főter, Iparosegylet; II. kerület: A. Iancu-uccai elemi iskola; III. kerület: Reg. Ferdinand-uti Gheorghe Baritiu liceum internátusa; IV. kerület: Vármegyeháza. Községi szenátori választások két szekciójában fognak lezajlani a kolozsvári megyeházán és a Bánffy hupyadi városházán.

Emberi holttesteket visz magával a borzalmas moldvai árvíz

Jasit és hörnyékét teljesen elpusztította az árvíz

BUCURESTI. Lapjainkban részletesen beszámoltunk már azokról a nagy pusztításokról, amelyet az ország különböző részein az esőzések s áradások folytán keletkeztek. A mai nap még az eddigieknél is megdöbbentőbb híreket kaptunk Jasiból, ahol a Bachlui (s nem Valui) áradása hihetetlen méreteket öltött. A város központján levő utcák házait ki kellett lakoltatni, mivel a víz teljesen elöntötte azokat. Az állomás víz alatt van. A víz magassága meghaladta az egy métert és így kénytelen volt az állomás vezetője az irodákat is kiüríteni.

Az egész városban katasztrófális a helyzet, több mint ezer házat öntött el a víz.

A károsultak tömegeit a hatóságok kénytelenek voltak a védettebb helyeken álló szállodákba és kaszárnyákba telepíteni. A villanytelep szintén víz alatt áll.

Az áradás miatt az állomás teljesen izoláltan áll. Egyetlen vonat sem közlekedik. Az árvíz több emberáldozatot is követelt.

A hőmpölygő áradat gyermekek holttestét sodorja magával. Egy községből egy főhadnagy és egy katona mentek menteni, de nem kerültek többé vissza.

attól lehet tartani, hogy ők is oda-vesztek.

Podul Ilioanei városokat szintén elöntötte a víz.

Óriási pusztítás mindenfelé

Az ország többi árvíz sújtotta területén is hasonlóan szomorú a helyzet. A következő vasútvonalakon szünetel egyelőre a forgalom: Moldovita—Fereastră, Iasi—Vasile Lupu, Crasna—Husi, Bârlad—Costinesti, Iasi—Tg.-Frumos, Bâlti—Maresti. Csak személyforgalmat bonyolítanak le a Brassó—Zernest, Rasnov—Cristian, Sepsiszentgyörgy—Bretcu, Betlen—Óradna vonalakon. A Tg.-Frumos—Iasi vonalon az ár áttörte a töltést. Tg.-Frumosban 100 ház dőlt össze, ezekben ötven üzlet teljes raktárkészlete tönkrement. Fălcu teljesen izolálva van, Bârladban több ház beomlott. Az éjszaka tűz ütött ki az árvíztől sújtott városban, de bőven lévén víz, sikerült hamarosan leoltani. Podul Doamneiben is rendkívüli károkat okoz a víz. Podul Ilioaieiben 103 ház omlott össze. Farcasestiben 500 juhott sodort el az ár, Bâltiban 200 ház dőlt össze. Cetatea Albában jégeső pusztított. Kisenev környékén is hatalmas károkat okoz az árvíz.

Sziven lőtte magát egy volt orosz tiszt

Dramai öngyilkosság a Károly-parkban

BUCURESTI. A tegnap késő délutáni órákban a Károly parkban sétálók figyelmesek lettek egy feltűnően elegáns negyven év körüli emberre, aki idegesen szivta egyik cigarettát a másik után. Középközbe leült a padra, a térdére ültetett egy-egy hancurozó gyereket, akiknek simogatás közben cukrot és csokoládét adott. Majd újra tovább sétált, de minden gyermek nevetésre felfigyelt és jól lehetett látni, amint egy-egy könny csilant meg ilyenkor a szemében. Idegesen járt fel s fel, zsebre vágott kezekkel, mintha dugdosni akart volna valamit, de a sétálók közül senkisé gondolta, hogy ez az ember hamarosan el akar költözni az élők sorából. Amint a park végében levő ismeretlen katona sirjához ért, felment a legmagasabb lépcsőig és hosszasan nézte a park-

ban nyüzsgő életet, majd eltűnt a dus fasorok között.

Egyszer csak lövés hangja reszketett meg a levegőt. A járókelők odaszaladva halva találták az érdekes embert, aki milliméternyi pontossággal lőtt a szívébe. Azonnal tudósították a rendőrséget s a bizottság nyomban kiszállt a helyszínre. Megállapították, hogy az öngyilkos dohánygyári hivatalnok.

Petrovsky Sándor, aki a cári orosz hadseregben alezredes volt.

Semmiféle felvilágosító levelet nem hagyott maga után. Hogy van-e családja, azt sem lehet tudni. A kutatások nyomán megállapították, hogy Petrovskynak nézeteltérése volt a dohánygyári mérnökkel és talán ez lenne az oka öngyilkosságának.

Nagy botrányt rendezett két ittas szőnyegárús a Parisien-cukrászdában

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap délután a Fülöp-féle Szentegyház-uccai „Parisien” cukrászdában zajos botrány történt. Öt és hat óra között két ittas regáti szőnyegárús állított be. Süteményeket fogyasztottak, de amikor fizetésre került a sor, kereken kijelentették, hogy nincsen pénzük. A tulajdonos először szépen próbált beszélni a részeg vendégekkel, de látva, hogy minden hiábavaló, erősebb hangon követelte pénzt. A két garáda vendég erre támadólag lépett fel, a tulajdonost fenyegetni kezd-

ték, majd a süteményeket a falhoz, a kirakatüveghez csapkodták és kihajigálták az uccára. De ezzel sem érték be, hanem a berendezés összeszerzéséhez fogtak, amikor a tulajdonos rendőrréért küldött. Az első rendőrkörületi főnök, Pulca rendőrszektör sietett a helyszínre. A garázdálkodók azonban a rendőrszektört is inzultálták, aki azonnal bekísértette őket az első rendőrkörületre, ahol a botrány okozói ellen megindították az eljárást. Fülöp cukrász kára meghaladja az 5000 lejt.

Nem gyilkosság, hanem öngyilkosság áldozata a bukaresti katonai ör

BUCURESTI. Titokzatos hálát történt tegnap éjjel Bukarest külvárosában. Ciocăniariu Florea, az 1. sz. tüzezered közkatónáját öröklően halva találták. Az őrárat, amikor a muniósraktár mellett haladt el, a szokásos jelszót használta, de Ciocăniariu nem felelt. Azt hitték alszik. Hozzálépve rémülten látták, hogy a katona puskája esővére támaszkodva, mereven, mozdulatlanul áll.

A katona zubbonya és puskája tele volt vérral.

Megüvegesedett szemei mereven néztek az éjszakába. Megállapították, hogy puskagolyó szakította át halántékát, amely hátul a kisagynál jött ki. A halott őrt a katonai kórházba szállították, hogy kiderítsék: gyilkosság vagy öngyilkosság áldozata-e. A vizsgálat megállapította, hogy Florea Ciocăniariu katona az őrség posztján öngyilkosságot követett el és ellene semmiféle merénylet nem történt.

A motorkerékpár két sebesültjének is válságos az állapota

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap reggeli számunkban már beszámoltunk arról a borzalmas motorkerékpár szerencsétlenségről, amelynek egy emberélet is áldozatul esett. A szerencsétlenség részletei csak a mai nap folyamán tisztázódtak ki teljesen.

Neagu Adrian, Pogăceanu Constantin, a kolozsvári vízmű tisztviselői hétfőn este motorkerékpárral Nagyvárad felé mentek. Stoicovici magával vitte Cristea Mariorát, szintén a vízművek tisztviselőjét is. Közben esni kezdett az eső és a kerékpárosok visszaakartak fordulni. Eppen, amikor Neagu keresztben állott az uton, Stoicovici hatvankilométeres sebességgel jött viszálat és belefutott a keresztbeálló Neagu gépébe. Neagu gépéről lerepült, s fejjel egy fának ütődött. Stoicovici és Cristea pedig súlyosan megsebesültek. Pogăceanu a társaság egyetlen épen maradt tagja, Bánffy hunyadra rohant, ahonnan orvost és autót hozva a sebesülteket beszállították a klinikára, ahol nemsokkal ezután Neagu ki is szenvedett. Stoicovici és Cristea Mariora állapota szintén nagyon súlyos.

Elhalasztják a leszerelési konferenciát

PARIS. Az Echo de Paris úgy tudja, hogy Henderson angol külügyminiszter, a leszerelési konferencia elnöke a leszerelési konferencia tanácskozásait július 17-ig befejezi és csak szeptemberben hívja ismét össze.

PAPIRUS

Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii 22.
Telefonszám: 885.

PAPIRUS

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj—Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64—66. Telefonszám 61.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.